

TIDSKRIFT
i
Sjöväsendet.

14:de Årgången

Häfte N:r 6, 1851

Carlskrona

UNDERRÄTTELSE OM DE SJÖ-EXPEDITIONER, SOM BLIFVIT
VERKSTÄLLDE FRÅN STOCKHOLMS OCH GÖTHEBORGS
STATIONER ÅR 1850.

Stockholms Station.

En bataljon Skärgårds-fartyg: Chef: Kapten Netzel; expedition i Stockholms skärgård; inmönstrade den 1 Juni, afmönstrade af den 30 Juni.

Ångfartyget Gylfe: Chef: Kapten-Löjtnant von Horn; expedition till Stockholms skärgård samt till Norrbotten; inmönstrade första gången den 8 Juni, afmönstrade den 24 Juni; inmönstrade andra gången den 29 Juni, afmönstrade den 2 Juli; inmönstrade tredje gången den 6 Juli, afmönstrade den 17 Juli.

Chefs-fartyget Makrillen: Chef: Kapten-Löjtnant Warberg; sjömätningar i Wenern; inmönstrade den 15 Maj, afmönstrade den 25 September.

Chefs-fartyget Hilda: Chef: Premier-Löjtnant Klingspor; sjömättings-expedition i Bohusläns skärgård; inmönstrade den 15 Maj, afmönstrade den 30 September.

Kanonslupen Pantern: Chef: Premier-Löjtnant Sundin; exercis i Stockholms skärgård; inmönstrade den 25 Juni, afmönstrade den 24 Juli.

Mörsare-fartyget Slungaren: Chef: Premier-Löjtnant Trägårdh; exercis i Stockholms skärgård; inmönstrade den 16 Juli, afmönstrade den 14 Augusti.

Briggen af Wirsén: Chef: Kapten Hasselberg; använd till exercis med Skeppsgossar; inmönstrade den 3 Juni, afmönstrade den 14 Augusti.

Chefs-fartyget Styrbjörn: Chef: Kapten-Löjtnant Cronhjem; på karantäns-bevakning vid Furusund; inmönstrade den 6 Augusti, afmönstrade den 31 December.

Chefs-fartyget Brynolf: Chef: Sekund-Löjtnant Boy, till den 6 Augusti, då Premier-Löjtnant Sundin emottog befälet; på karantäns-bevakning vid Djurbamn; inmönstrade den 6 Maj, afmönstrade den 31 December.

Post-Ångfartyget Actif: Chef: Sekund-Löjtnant O. Kreuger; inmönstrade den 28 Oktober, afmönstrade den 11 November.

Ångfartyget von Sydow: Chef: Premier-Löjtnant C. Warberg; inmönstrade den 2 November, afmönstrade den 17 November.

Götheborgs Station.

Post-Ångfartyget Nordstjernan: Chef: Kapten-Löjtnant Ramsten; inmönstrade den 28 April, afmönstrade den 23 Oktober.

Under året hafva från Flottans tre Stationer varit sjö-kommenderade: 1 Konter-Amiral, 1 Kommendör-Kapten, 13 Kaptener, 26 Kapten-Löjtnanter, 35 Premier-Löjtnanter, 69 Sekund-Löjtnanter, 1 Konstruktions-Officer, 3 Machinist-Officerare och 1 Marin-Officer, eller en summa af 150 Officerare.

STORCIRKEL-SEGLING.

Till tjänst för sjöfarande, meddelas här nedan uppgifter på Storcirkelnes gång emellan vissa punkter på jorden. Sedan Storcirkeln emellan tvenne ställen blifvit utlagd i kortet, är det lätt för Navigatören att bedöma, huruvida vindar och öfriga omständigheter tillåta honom att följa densamma, och derigenom förkorta vägen ganska betydligt; samt hurudana kurser och distanser, som böra seglas, för det ändamålet. Kurs-förändringarne måste ske ofta, t. ex. för hvarje 30 å 40 minuters distans, utom vid bågens vertex, då större distanser kunna seglas med oförändrad kurs.

1:o Storcirkeln emellan Lizard och Sandy Hook (New-York) eller från Lat. Nord 49° 30' Long. Vest 6° 0' till Lat. Nord 40° 25' Long. Vest 75° 10'.

Longituder.	Latituder.	Longituder.	Latituder.
V. 6° 0' 0"	N. 49° 30' 0" (vertex)	V. 40° 0' 0"	N. 50° 54' 45"
10°	50° 12' 20"	50°	49° 22' 28"
20°	51° 18' 41"	60°	46° 47' 59"
27° 41' 8"	51° 33' 50" (vertex)	70°	42° 58' 35"
30°	51° 32' 26"	75° 10'	40° 25'

Distans i Storcirkeln = 2881'; distans i Loxodromen = 2988'.

2:o Storcirkeln emellan Cap Frio (Rio Janeiro) och Cape of Good Hope eller från Lat. Syd 23° 30' Long. Vest 42° 0' till Lat. Syd 38° 0' Long. Ost 20° 0'.

Longituder.	Latituder.	Longituder.	Latituder.
V. 42° 0' 0"	S. 23° 30' 0"	O. 10° 0' 0"	S. 37° 15' 13"
40°	24° 34' 39"	0. 10°	38° 3' 12"
30°	29° 18' 7"	14° 22' 6"	38° 8' 4" (vertex)
20°	32° 56' 38"	20°	38°
10°	35° 34' 11"		

Distans i Storcirkeln = 3253'; distans i Loxodromen = 3314'.

3:o Storcirkeln emellan Cape of Good Hope och Port Philip (Nya Holland) eller från Lat. Syd $38^{\circ} 0'$ Long. Ost $20^{\circ} 0'$ till Lat. Syd $39^{\circ} 0'$ Long. Ost $144^{\circ} 0'$.

Longituder.	Latituder.	Longituder.	Latituder.
O. $20^{\circ} 0' 0''$	S. $38^{\circ} 0' 0''$	O. $82^{\circ} 32' 44''$	S. $59^{\circ} 27' 17''$ (vertex)
30°	$45^{\circ} 51' 42''$	100°	$58^{\circ} 15' 34''$
40°	$51^{\circ} 18' 22''$	120°	$53^{\circ} 22' 27''$
60°	$57^{\circ} 25' 26''$	140°	$42^{\circ} 21' 13''$
80°	$59^{\circ} 25' 48''$	144°	39°

Distans i Storcirkeln = $5245'$; distans i Loxodromen = $5838'$.

4:o Storcirkeln emellan Nya Zeeland (Norra udden) och Cap Horn eller från Lat. Syd $34^{\circ} 0'$ Long. Ost. $173^{\circ} 0'$ till Lat. Syd $56^{\circ} 0'$ Long. Vest $67^{\circ} 26'$.

Longituder.	Latituder.	Longituder.	Latituder.
O. $173^{\circ} 0' 0''$	S. $34^{\circ} 0' 0''$	V. $114^{\circ} 54' 53''$	S. $65^{\circ} 29' 30''$ (vert.)
180°	$42^{\circ} 43' 59''$	100°	$64^{\circ} 44' 34''$
V. 160°	$57^{\circ} 8' 49''$	80°	$60^{\circ} 55' 43''$
140°	$63^{\circ} 16' 45''$	70°	$57^{\circ} 13' 47''$
120°	$65^{\circ} 24' 22''$	$67^{\circ} 26'$	56°

Distans i Storcirkeln = $4585'$; distans i Loxodromen = $5166'$.

5:o Storcirkeln emellan Nya Zeeland (Norra udden) och Valparaiso eller från Lat. Syd $34^{\circ} 0'$ Long. Ost $173^{\circ} 0'$ till Lat. Syd $33^{\circ} 0'$ Long. Vest $72^{\circ} 0'$.

Longituder.	Latituder.	Longituder.	Latituder.
O. $173^{\circ} 0' 0''$	S. $34^{\circ} 0' 0''$	V. $120^{\circ} 0' 0''$	S. $50^{\circ} 29' 24''$
180°	$38^{\circ} 29' 22''$	100°	$46^{\circ} 48' 7''$
V. 160°	$46^{\circ} 54' 45''$	80°	$38^{\circ} 16'$
140°	$50^{\circ} 31' 23''$	72°	33°
$130^{\circ} 11' 31''$	$50^{\circ} 56' 11''$ (vertex).		

Distans i Storcirkeln = $5363'$; distans i Loxodromen = $5775'$.

6:o Storcirkeln emellan Cap Horn och Cape of Good Hope (Cape Town) eller från Lat. Syd $56^{\circ} 0'$ Long. Vest $67^{\circ} 26'$ till Lat. Syd $34^{\circ} 30'$ Long. Ost $18^{\circ} 30'$.

Longituder.	Latituder.	Longituder.	Latituder.
V. $67^{\circ} 26' 0''$	S. $56^{\circ} 0' 0''$	V. $30^{\circ} 0' 0''$	S. $56^{\circ} 51' 56''$
60°	$57^{\circ} 5' 50''$	20°	$55^{\circ} 5' 8''$
50°	$57^{\circ} 49' 18''$	10°	$52^{\circ} 12' 53''$
$45^{\circ} 56' 47''$	$57^{\circ} 53' 11''$ (vertex)	0°	$47^{\circ} 55' 46''$
40°	$57^{\circ} 44' 49''$	O. 10°	$41^{\circ} 44' 21''$
		$18^{\circ} 30'$	$34^{\circ} 30''$

Distans i Storcirkeln = $3591'$; distans i Loxodromen = $3801'$.

Anm.: Alla Longituder äro räknade ifrån Greenwichs meridian. Ut i Nr 2 och 3 är Latituden för Cape of Good Hope antagen mycket sydligare än ställets verkliga, af den anledning, att fartyg, som ämna sig åt Ostindien, utan att anlöpa Capstaden, insegla denna latitud för att undvika den å Agulhas-banken herrskande strömsättning och brytande sjö.

C. K.

FRANSKE SJÖ-MINISTERNS INSTRUKTION FÖR FREGATT-CAPITAINEN A. M. LAPLACE, DÅ HAN MED KORVETTEN "LA FAVORITE" ÅR 1830 FÖRETOG SIN VERLSDS-OMSEGLING *).

Min Herre!

Den 5 sistlidne Oktober (1829) underrättade jag er om Korvetten La Favorites destination, hvars befäl blifvit er af Hans Majestät anförtrödt. Sedan denna tid hafva alla de förändringar, som Sjöprefekten i Toulon föreslagit, enligt er önskan, efter hand blifvit verkställda, på det utrustningen af detta fartyg skulle blifva af den beskaffenhet, att en lång resas mödor derigenom kunde bli godtgjorda. Jag har anledning att förmoda, det ni kan göra er segelfärdig, så snart ni emottagit denna depesch. Se här er marsch-ruta.

På vägen till Bourbon skulle ni kunna göra ett kort uppehåll i Santa-Cruz på Teneriffa, för att reglera edra Chronometrar, men ni bör så ställa er, att det endast blir ett litet uppskof på denna er första segling. Från Bourbon skall ni gå till Pondichery, derpå till Chinesiska sjön genom Malaccasundet, hvarest ni efter hand skall besöka och undersöka Anambas och Natunas öflockar, Cochinchinas och ön Haynans

*) Då under sednare tider allt flere Örlogsfartyg utgått på expeditioner till affägsna farvatten, och det i sådant afeende kan vara af intresse att se, huru inom Mariner, hvilka måste anses ega erfarenhet i hvad som rör militära, diplomatiska och merkantila angelägenheters behandlande, instruktioner för Befälhafvare vid sådana expeditioner varit beskaffade, har man trott detta dokument, ehuru utfärdadt för öfver 20 år sedan, kunna förtjena att i denna Tidsskrift meddelas.

kuster, samt derpå gå till Macao och Manilla. Uti denna sednare hamn skall ni finna alla nödiga källor, för att ånyo förse Favorite med lifsmedel och reparera de sjöskador, hon möjligen erhållit; er besättning skall der finna en hvila, som måste vara nödvändig efter en lång segling; äfven der kan ni reglera edra Chronometrar. Då ni lemnar Manilla, skall ni åter besöka Natunas-öarne, hvarifrån ni vidare skall gå in i Java-sjön genom sundet emellan Borneo och Sumatra, samt gå till ankars uti Samarang eller Surabaya. Då får ni bestämma, huruvida tiden eller det tillstånd, uti hvilket edert fartyg befinner sig, tillåta er att besöka sundet emellan och stränderne på Java och Timor, samt att gå till ankars vid den sednare; det blir här, ni får besluta, antingen ni vill återvända till Frankrike genom att dubblera Goda-Hoppssudden, eller att sluta verlds-omseglingen genom att styra S.S.V. till Nya Holland, besökande först Hobarts-town på Van Diemens land och sedan Port-Jackson. Efter ett tillräckligt långt uppehåll här, för att iordningställa Favorite, så att hon kan fortsätta sin segling, skall ni öfversegla Stilla Oceanen och besöka Valparaiso, som är mötes-platsen för största delen af våra i Stilla Hafvet stationerade fartyg. Derpå skall ni dubblera Cap Horn och efter kort uppehåll uti Rio Janeiro återvända till Toulon.

Bilagdt följer en förteckning, redigerad i Kungliga Flottans kart- och sjökorts-arkiv, på alla detaljer rörande den marsch-ruta, jag utstakat för er, på det ni ej må råka i ovisshet om de mått och steg, ni har att taga; samma förteckning innehåller en anvisning på hvad ni har att göra i och för navigation, genom att med nya öka redan utgifna upplysningar öfver segel-lederne på de haf, ni kommer att besöka. Emedlertid böra icke hydrografiska arbeten vara enda målet för denna upptäckts-resa; jag skall därför gifva er anvisning på saker, som lika mycket förtjena eder uppmärksamhet.

Handeln väntar af Kungliga Örlogsflottan ett skydd, som Hans Majestäts fartyg aldrig må uraktlåta att lemna, då de kunna. Då ni anländt till Pondichery, skall ni öfverlägga med Kaptenen och Guvernören öfver Franska besittningarne uti Indien, Herr de Melay, om det icke skulle vara af nytta, att Favorite visade sig i några af hamnarne uti Bengaliska Viken; och ni skulle på denna expedition kunna offra någon tid, om det ansåges att den kunde förskaffa goda resultat åt våra kommerciela intressen. Om uppskofvet, som ett förlängdt vistande uti Bengaliska Viken förorsakade, gjorde att ni ej anlände till Chinesiska sjön förrän mot slutet af S.V. passaden, skulle ni först gå till Manilla och sedan till Macao, ön Haynan, Cochinchina och Anambas-örarne. Jag lemna er i detta afseende den största frihet, och ni har helt och hållet rättighet att bestämma er marsch-ruta, all den stund de periodiska vindarnes direktion och långvarighet bör underrätta er om den lämpligaste tiden. På alla de ställen, ni visar er, bör ni söka erhålla underrättelser om hvad som kan intressera Franska handeln, och ni skall bistå alla de af våra handels-fartyg, som behöfva er hjälp. Uti Tourane skall ni på ett särskildt sätt vara verksam för våra politiska och kommerciela relationer; se här på hvad sätt:

Under mera än trettio års tid hafva tvenne äldre Sjö-Officerare (Herrar Chaigneau och Vanier) vistats vid hofvet i Cochinchina i egenskap af Mandariner och åtnjutit Kejsaren Gya Longs fulla förtroende; de voro ännu kvar, då Kapten Kergariou var der med Fregatten La Cybèle. Efter deras beskyddares död funno de ej samma stöd af hans afträdare, hvarföre de togo sitt parti att återvända till Frankrike. Enligt anvisning från Herr Chaigneau, beslöt Ministern för Utrikes-ärendena att utskicka Herr Chaigneaus nevö, med titel af Vice-Konsul, till Cochinchina; men som Herr E. Chaigneau ej kunde förskaffa sig erkännande som sådan, gick han först till Pondichery och seglade derpå till Calcutta med Kapten Dillon, ombord på Ostindiska Handels-Kompagniets

fartyg la Recherche, för att derifrån besöka ön Wanikoro, hvarest La Perouses fartyg lidit skeppsbrott. Sedan han återkommit till Frankrike, måste han oförtöfvadt gå ombord på S:t Michael (ett fartyg från Bordeaux) för att återvända till Cochinchina. Enligt underrättelser från detta land, förmodades att Herr Chaigneau denna gång skulle ditskickas med titel af Kunglig Vice-Konsul, hvilken blifvit honom ånyo tilldelad af Hans Majestät.

Som ni troligtvis kommer sednare än S:t Michael till Tourane, bör ni kunna få reda på, huru Cochinchinska Styrelsen emottagit Herr Chaigneau. Om han blifvit befullmäktigad att vistas i landet för att sköta sina affärer som Konsul, skall ni gifva honom de heders-betygelser, som kunna tjena till att bekräfta hans sändning; men om Herr Chaigneau icke blifvit tillåten att i offentlig egenskap etablera sig i Tourane, skall ni underrätta er om orsaken. Försök att öfverallt, der ni uppehåller er, visa hvad Fransmännen äro, och att bibehålla åt Flottan den opinion, hon hittills förvärfvat på alla de ställen, der hon haft tillfälle visa sig. Sysselessätt er, så mycket omständigheterna tillåta, med att taga reda på hvad som kan vara af nytta för handeln, såsom t. ex.: tull- och lots-taxor, alla slags utgifter vid emottagandet af handels-varor, som komma från Frankrike eller andra delar af Europa, utmärkande dem, som lättast och med största vinst kunna importeras å hvarje plats, hvilka som kunna exporteras i stället, lämpligaste årtiderna för dessa utbyten o. s. v.

Under edra många uppehåll i hamnarne kunna Läkrarne sysselessätta sig med undersökningar i natural-historiskt hänseende, till följe hvaraf ni bör lemna dem allt möjligt bistånd, dock ihågkommande, att dessa undersökningar få stå i andra rummet af dem, som utgöra målet för er beskickning.

Jag meddelar er ingen föreskrift i afseende på hållningen af det fartyg, som blifvit er anförtrödt, emedan Kunglig

Majestäts Förordning af den 31 Oktober 1827, om sjötjensten, derom nämner tillräckligt, men får dock göra er uppmärksam på, att ni lämpar eder derefter med största noggrannhet, vid alla omständigheter under eder segling. Jag hoppas, ni begagnar alla tillfällen, som erbjuda sig, att skrifva, på det jag må vara i stånd att följa Favorite på dess segling och veta hur hon förhåller sig. Vid er återkomst till Toulon skall ni, i detaljerad rapport, lemna mig en allmän öfversigt af edra förfaranden. Öfverallt, der lifsmedel och förråds-gods behöfvas, skall ni utan tvifvel finna Franskä eller främmande Köpmän, som äro angelägna att förskaffa eder dem, och ni skall försäkra dem om återbetalningen af deras förskott genom att lemna dem vexlar, på Sjö-Ministern ställda, på 3 månaders sigt, hvilkas utbetalning skall ega rum i Paris. Jag har lemnat er en summa af 15,000 Francs uti Piaster, på det ni skall kunna betala sådana utgifter, för hvilka ni icke anser nödigt att begagna ert Kungliga kreditiv. Ni bör iakttaga alla reglementariska föreskrifter vid edra uppköp och låta Förvaltaren och Förste Löjtnanten dervid deltaga, hvilka begge äro ålaggde att afgifva redovisningen. Ni kommer att gå till sjös med allt hvad som kan bidra till framgång för en expedition af den beskaffenhet, jag angifvit; ert befäl är nästan helt och hållet efter eget val, sammansättoingen är utmärkt, er besättning tycks vara lika god, en mängd instrumenter och hydrografiska handlingar äro lemnade till er disposition; jag bör således räkna på ett fullkomligt tillfredsställande resultat, och mitt förtroende härtill är så mycket större, som jag blifvit underrättad om edra fordna tjänster och de loford, ni derigenom förskaffat er; jag finner häruti en säker borgen, att ni icke skall göra er dem ovärdiga under den expedition, ni nu skall företaga. Ingenting för närvarande ger anledning att förmoda, det freden i Europa skall blifva störd under er frånvaro; men om ett krig skulle utbryta, i hvilket Frankrike blefve indraget, skall ni troligtvis derom blifva underrättad uti de neu-

trala hamnar, ni kommer att besöka, eller af handels-fartyg, som ni möter i sjön; vid första rykte att någonting dylikt vore å bane, bör ni hålla er på oafslättlig vakt och så mycket som möjligt undvika en öfverlägsen fiende; men om, oaktadt er vaksamhet, ni skulle finna nödigt att upprätthålla den i er vård anförtrödda flaggas ära, så vet jag, min Herre! hvad man har att vänta af er oinskränkta tillgifvenhet, och jag är af den fulla öfvertygelsen, att La Favorite skall tappert blifva försvarad af er så väl som af det befäl och manskap, som blifvit utvalda att följa er.

Emottag försäkran om min synnerliga högaktning

Stats-Ministern för Sjö- & Koloni-Departementet

Baron d'Haussez.

Förhandlingar inom Kongl. Örlogsmannasällskapet.

Till Kongl. Sällskapet är af Ledamoten, Löjtnanten vid Kongl. Marin-Regementet v. Heidenstam inlemnadt förslag till nytt nattsignalerings-system för Flottan. Kongl. Sällskapet, som pröfvat och hufvudsakligen godkänt idén af förslaget, har hos Befälhafvande Amiralen utverkat tillstånd att från Kongl. Skepps-Varfvet till låns bekomma de apparater, hvilka för försöks anställande erfordrades.

Till följe häraf, och sedan en signal-apparat blifvit uppsatt å Fästningen Kungsholmen, samt en annan, enahanda, å Fregatten af Chapman, liggande på, i det närmaste, $3\frac{1}{2}'$ afstånd från fästningen, samlades en del af Kongl. Sällskapets Ledamöter å nämnde Fregatt den 3 Juni klockan straxt efter 10 på aftonen, hvarefter signalering från Kungsholmen började och hvarje signal repeterades å Fregatten.

Oaktadt luften var något disig i horisonten och månan ej gick ned förrän efter kl. $\frac{3}{4}$ 12, blefvo likväl inom vid pass 15 minuters tid 16 signaler gifne och repeterade. Af-läsandet skedde med den lätthet och otvetydighet, att man ansåg sig ej behöfva vidare fortsätta försöken, hvilka derföre före kl. 11 afbrötos.

Allt systemet har, framför det nu gällande, en afgjord öfverlägsenhet i afseende på hastighet, säkerhet för misstag äfven å de största distanser, samt lätthet att inlära och ihågkomma, kan man anse vara fullt utrönt. Det är i nämnde säkerhet, som systemets största företräde egentligen ligger, enär, om signalen synes, man aldrig kan misstaga sig om dess nummer; då deremot i nu gällande system man genom

misstag å blyxtens rätta läge lätteligen kan tro sig hafva erhållit en befallning eller en underrättelse, rakt stridande mot den, som i sjelfva verket blifvit gifven. Det återstår dock ännu att undersöka systemets användbarhet under segling och sjögång, ehuru man synes kunna förutse, att det äfven der bör ega företrädet.

Detta system ger 169 olika signal-nummer, utan att blänkfyr eller annan hjälp-apparat behöfver användas. För signaleringen begagnas 6 st. vanliga signal-lanternor, med 2:ne ljus i hvarje. Apparaten, som är ganska enkel och föga kostbar, består för öfrigt af en vertikal stång, hvarpå äro horisontelt fästade 3:ne armar. På desses ändar äro lanternorna anbringade inom cylindriska skärmar, men så, att de med lätthet kunna visas lysande.

Uppfinnaren har dessutom utlänt ett sätt att göra signalerne tydliga, för obeväpnadt öga på vid pass $1\frac{1}{2}'$ afstånd samt för beväpnadt på 5'. Vid sådant begagnande af systemet blir dock signal-nummernes antal äfvensom hastigheten minskad. Enär likväl 1 à 2 signaler i minuten då kunna gifvas i stället för 2 à 4, så synes den sistnämnda olägenheten ej vara af särdeles betydighet.

Hvarjehanda.

Ångbåts-farten i Ryssland. Då ännu 1825 ångbåts-farten inom Ryska Riket inskränkte sig till 5 Kronans och privata fartyg, utgjordes den deremot år 1850, oberäknade Flottans Ångfartyg, af 92 privata fartyg. I Baltiska Hafvet funnos 25, i Hvita Hafvet 1, i Svarta Hafvet och Azowska sjön 10, i Stilla Hafvet 2 och vid kustfarten mellan Petersburg, Peterhof och Cronstadt 21 Ångfartyg i verksamhet. Ladoga-sjön befors af 2, Peipus-sjön af 1, Onega-sjön af 2 och Baikal-sjön af 1 Ångfartyg. På Newa-floden gingo under samma tid 13, på Wolchow 1, på Dniepr 2, på Dniestr 1, på Wolga 8 och på Ob 2 Ångbåtar.

Sjöfart. Följande uppgift, hemtad ur fyr-journalen vid Sandy-Hook, ger ett begrepp om den otroliga trafiken af seglare i New-Yorks bay: Under de 3 första månaderna af detta år har fyren passerats af 68 Ångfartyg, 1,329 Tremastare, 558 Briggar samt 1,551 Skonertar.

Antalet Storbrittaniska fartyg, hvilka sistförflutne år gjort skeppsbrott, har varit 692, om 127,188 tons sammanlagd dräktighet. Häraf hafva 129 fartyg, om tillsammans 5,876 tons, totalt förlorat.

(Morning Post.)

Besynnerlig sprängning af en kanon. . . . . . I Borten var jag i tillfälle att se den förlidne vinter (1849) derstädes sprungna 6½ tums bombkanonen. Den hade remnat i 4 delar på det ovanliga sätt, att både kammarstycket, hotten-förstärkningen och drufvan bléfvo delade efter fångbålet, midt i tu.

Denna så alldeles ovanliga omständighet, i förening dermed, att bomben vid det skott, för hvilket kanonen sprang, syntes hafva fått samma portée som de öfriga, med samma pjes skjutne, gifver anledning förmoda, att kölden, som denna dag var mycket stark, var orsaken till kanonens sprängning. Någon kilning af projektilen kunde så mycket mindre vara vållande härtill, som det ifrågavarande skottet skjöts med rund oapterad bomb, utan sprängladdning.

Att en kanon, äfven utan ringaste otäthet i godhet, springer på vanligt sätt, kan förklaras på grund af jernets otillräckliga styrka, men att botten-förstärkningen och drufvan klyfvas midt i tu, måste hafva andra än vanliga orsaker, som väl förtjenade att närmare undersökas.

(Ur Anteckningar af R. v. Feilitzen.)

Varning för Befälhafvare å handels-fartyg. Kapten Juge, förande Franska Handels-fartyget *Arago* från Marseille, har i Pernambuco råkat ut för följande händelse:

Under fartygets lossning i sistnämnde stad anmärkte Tullbetjeningen 4 st. kistor, innehållande bomulls-varor; på förpassnings-dokumentet från Marseille voro de upptagne att innehålla sidentyger. Då kistorna dessutom voro temligen lösligt sammanfogade, drog Tullbetjeningen genast deraf den slutsatsen, att sidentyger till stort värde blifvit från Frankrike afsände och å Brasiliens kust insmugglade, hvar efter bomulls-tygerne fått intaga deras plats. Befälhafvaren å *Arago* upplyste, och erbjöd sig från Brasilianske Konsuln i Marseille anskaffa intyg, att samma bomulls-tyger verkligen från början funnits i dessa kistor samt att en miss-skrifning vållat oredan; förgäfves: Befälhafvaren dömdes att böta 51,000 Francs, fartygets dubbla värde, och till säkerhet för plikten togs fartyget i beslag.

Några dagar, sedan dom fallit, erhöles från Frankrike intyg att Befälhafvarens uppgifter varit riktiga. Det var dock

nu för sent. Efter 3 ½ månads vistande i Pernambuco hade Befälhafvaren jemte besättning nödgats återvända till Europa på ett annat fartyg, emedan nästan alla utvägar för vidare underhåll på stället voro uttömde och Befälhafvaren dessutom befarade fängelse för det bristande bötes-beloppet.

(Journal du Havre.)

Upptäckt. Kapten Guesdon, förande Franska Hvalfisk-fångarn *Salamandre*, rapporterar till Handels-Ministern följande:

”Den 4 Januari 1850 upptäckte jag en ögrupp, som ej finnes i sjökorten upptagen. Den är belägen 172° 56' vester om Paris' meridian och 9° 38' sydlig latitud, samt består af 25 till 30 öar, af hvilka endast 3:ne hafva någon större utsträckning. Alla äro betäckte med kokos-träd. Samma dag pejlade jag ön Clarence.” (La Marine.)

Kappsegling. I anledning af den kappsegling, som blifvit ifrågakämd mellan Engelska och Nord-Amerikanska fartyg, har en Fransman, Corbière, öppnat en subskription för byggandet af ett Franskt fartyg, hvilket skulle på lika villkor (fartygets öfverlåtande åt segraren) deltaga i tällingen. Det skall hålla 1000 tons i likhet med de tvenne öfriga, samt kosta 800 francs. Hvarje aktie kostar 5 francs.

(La Marine.)

Guano-frakt. Under Mars månad hafva icke mindre än 27 fartyg tagit guano såsom retur-last på vägen från Söderhafvet till Europa. Å Chinha-öarne (Peru), der största utskeppningen deraf göres, uppgifvas förråden vara nästan outtömlige och frakterne således lönande samt alltid till hands.

FÖRÄNDRADE OCH NYTILLKOMNE FYRAR OCH SJÖMÄRKEN.

Westindien.

Cuba. Vid inloppet till bugten af *Cienfuegos* eller *Jagua*, på *Colorados'* udde, är å ett torn, kalladt *Villanueva*, 88 fot öfver vattnet, uppförd en ny katadioptrisk Fyr af tredje ordningen, som visar ett *stadigt sken*, omvexlande med *blinkar*; synlig 12 mil. *Colorados'* udde bildar ostliga delen af inloppet till bugten af *Cienfuegos* eller *Jagua*. 22° 1' N., 80° 40' 17" V.

Portugal.

Cap Santa Maria (Algarbien). Fyr, *stillastående*, 110 fot öfver vattnet vid flodtiden. 36° 56' N., 7° 51' V.

Danmark.

Gjedserodde. I anseende till ombyggnad af Fyrtornet och dess förändring till *Lentille-fyr*, är denna Fyr släckt från den 2 Juli, och kommer tills vidare en *Sideral-lampa*, uppsatt å en spira tätt söder om den förra Fyren, att visa ett *stillastående sken*, 51 fot öfver vattnet.

Syd-Afrika.

Cap Recife, Algoa-viken (Goda-Hopps-udden). Fyr, *kringgående*, med hvitt sken, samt 1 minuts omloppstid. Höjd öfver vattnet 90 fot. 34° 1' S., 25° 40' 7" O.

Ryssland.

Finska Viken. Åtskilliga sjömärken äro under loppet af sommaren innevarande år utsatte i Finska Viken: 1) vid *Digscher-ön*; 2) emellan *Nargön* och *Dagerorts udde*, samt 3) vid *Monsund* och *Dagö*. Dessa sjömärken, som egentligen

tjena till ledning vid nu pågående hydrografiska mätningar, hafva, till åtskillnad från de vanliga sjömärkena, en kvast öfver de blå, gula och af andra färgor varande flaggorna.

England.

Thames-mynningen. I stället för den östra Båken å Blyth-Sand, som blifvit kullblåst, är en svart Boj, tills vidare, utlagd.

Gullstream. I stället för den vanliga Båkbojen å södra ändan af Brake-Sand, som blifvit skadad och nu är borttagen, har en svartmålad Mastboj, med en rund topp, blifvit utlagd.

Nord-Amerika.

Minots Ledge. Sedan Fyrtornet vid *Minots Ledge*, under en häftig storm den 15 och 16 sistl. April, kullblåst, har ett Ångfartyg blifvit utlagdt, för att der tjena som Fyrskipp.

Officiela Stadganden.

I följd af verkställd Öfver-Revision af Am:ts-Krigsmans-Kassans räkenskaper för åren 1840, 1841 och 1842, har Kongl. Maj:t i Nåder förordnat: 1:o Att en Kanslist vid Am:ts-Krigsmans-Kassa-Direktionens Kansli må antagas med 200 R. B:ko årlig lön jemte inqvarterings-penningar, samt förmånen att vid inträffad vakans af Kammarskrifvare-tjensten inom Verket, hvarmed högre löne-förmåner äro förenade, dertill vinna transport, på sätt genom Kongl. Maj:ts Nådiga Bref d. 13 April 1847 är medgifvet Kanslister vid Flottan. 2:o Att af de till gratifikationer åt Amiralitets-Staternes i fattigdom efterlemnade enkor och barn, Kongl. Maj:t till disposition öfverlåtne 2000 R. B:ko, tills vidare endast 1500 R. B:ko skola utgå, i enlighet med Kongl. Maj:ts Nådiga Bref den 20 April 1850, från den af Am:ts-Krigsmans-Kassans båda fonder, som för året äger bästa tillgång, då Kassans tillgångar för öfrigt sådant medgifva. 3:o Att vid 51:a § i Am:ts-Krigsmans-Kassans Reglemente den 28 Oktober 1838 intages ett nytt moment, så lydande: "De, som inträda i tjenst vid "Flottan eller dertill hörande embets-verk och korpser, men "ej genast erhålla lön eller ständigt arfvode å Stat, skola för "pensions- och gratials-rätts vinnande ifrån och med 20:e "året, eller den sednare ålder, då de i tjenst vid Flottan "inträdde, till dess de lön eller ständigt arfvode tillträdt, för "nämnde tid erlägga retroaktive pensions- och gratials-afgif- "ter, beräknade efter det pensions-belopp, som motsvarar "de erhållne löne-inkomsterne, inom ett år efter deras till- "trädande." 4:o Att ett nytt stadgande i Reglementets 89:e § skall förpligta Befälhafvare, vid det ansvar §:s 3:e mom. bestämde, att, så vidt sig göra låter, till undersökning vid Krigs-Rätt genast anmäla frågor om Gemenskapens under tjenste-

utöfning erhållne kropps-skador, hvarest karlens närmaste Befälhafvare bör öfverlemnna Domstolens protokoll till Kongl. Direktionen, som intager detsamma i sitt protokoll, och på samma gång bedömmar karlens rätt till pension efter erhållande af afsked för samma skada. Denna undersökning må äfven försiggå vid annan Domstol än Krigs-Rätt. 5:o Att de retroaktive afgifter, som bestämmas i Reglementets 55:e § 3:e mom. för dem, som återinträda i tjänst, sedan de, efter afskedstagande, fått i Flottan kvarstå utan lön, med bibehållande af tour och befordrings-rätt, skola utgå till fördubbladt belopp. 6:o Att den i 83:e § Gratialister medgifne rättighet, att få hafva sine gratialer i Kassen inestående, för att förräntas, kommer att försvinna, i följd hvaraf 34:e § samt slutmeningen i 92:a § jemväl utgå. 7:o Att en ny Pensions-Stat för Gemenskapen fastställles, att gälla tills vidare, så lydande:

För en förbyrd Under-Officer af högsta graden 60
 „ en dito dito af andra graden 50
 „ en Matros eller Kanonier 50
 „ en Mäster-Lots 50
 „ en Sekond-Lots, Marin-Soldat, Sjukvaktare eller Fyrvaktare 30
 „ en Daglönare vid Varfven, Jungman, Under-Kanonier, Båtsman, Lots-Lärling eller Skeppsgosse, samt för förbyrd Matros, Jungman eller Skeppsgosse 30

	4:sta klassen.	3:dje klassen.	2:dje klassen.	1:de klassen.	5:te klassen.
	60	50	45	—	—
	50	45	40	—	—
	50	45	40	36	24
	50	40	30	25	15
	30	20	15	12	9
	30	48	42	8	6

8:o Att 87:e § 1:a mom. om pension för Gemenskapen skall erhålla följande lydelse: "Pensionen beräknas med månaden "näst efter den, hvori afsked, efter uppnådde ålders- och "tjänste-år, erhållits, eller för den med fulltaliga tjänste-år,

"men utan uppnådd pensions-ålder afskedade, med månaden "näst efter den, hvori det stadgade ålders-måttet fylles." 9:o Att ett tillägg till 119:e § skall stadga, att den underdåniga Berättelsen om verkställd Revision af Kassans räkenskaper, protokoll och handlingar, med hvad mera, som utgör resultatet af en verkställd Öfver-Revision, skall genom Direktionens försorg till trycket befordras och ibland Flottans Stater utdelas. — Alla öfrige gjorde förslag till ändringar i Am:ts-Krigsmans-Kassans Reglemente äro af Kongl. Maj:t i Näder afslagne; men har Kongl. Maj:t i sammanhang härmed anbefallt Kongl. Direktionen att afgifva underdånigt yttrande, huruvida, med afseende å den stora proportion, med hvilken det allmänna bidragit och årligen bidrager till bildandet af Am:ts-Krigsmans-Kassans tillgångar, icke sådana Kassans pensions-tagare, som kunna utnämnas till beställningar utom Kassans delaktighet, men med löne-förmåner på Stat, lämpligen böra tillförbindas, att i mer eller mindre mån, under den tid de deraf äro i åtnjutande, afstå större eller mindre del af pensionen, dock icke i något fall utöfver halfva beloppet; hvarjemte Kongl. Direktionen skall afgifva förslag, huruledes, utan förnärmande af bestående rättigheter, understöds-beloppet i 4:de och 5:te klasserne för de, enligt pensions-tabellen, till de lägste underhållen uppförde pensions-tagare af Gemenskapen må kunna vinna någon förhöjning, jemte utlåtande i hvad mån under tjänsten ådragen sjuklighet, äfvensom ovanligt lång och berömlig tjänstetid må kunna berättiga till underhåll i 3:dje klassen. Slutligen anbefalles Direktionen att inkomma med uppgift på alla de, sedan antagandet af nu gällande Reglemente för Am:ts-Krigsmans-Kassan, deri fastställdes förändringar, samt med underdånigt förslag till den omredigering af Reglementet, som i följd deraf är behöflig. (Kongl. Maj:ts Nädiga Bref den 2 Maj 1851.)

SAMMANDRAG AF ÅTSKILLIGA KONGL. BREF, FÖRORDNINGAR, GENERAL-ORDER M. M., UTGÅNGNE FRÅN SJÖFÖRSVARS-DEPARTEMENTET.

1851 Maj d. 16. K. B. K. M. har tilldelat Kaptenen vid Flottans Mekaniska korps A. L. Fabnehjelm en rese-kostnads-ersättning, motsvarande 50 L. St., för af honom efter en utrikes resa lemnade upplysningar i Flottan rörande ämnen.

S. d. K. B. K. M. har tilldelat förre Båtsmannen af Ölands 2:a Roterings-Kompani Nr 72 Måns Bra en nådegåfva af 6 *Rb.* 32 *Å.* B:ko.

S. d. K. B. K. M. har befallt, att förre Sjö-Artilleristen Lars Hansson Lundmark åter må komma i åtnjutande af det årliga underhåll af 12 *Rb.* B:ko, han förut uppburit.

Den 20. K. B. K. M. har befallt, att en rese-kostnads-ersättning af 900 *Rb.* skall tilldelas Premier-Löjtnant J. Lagercrantz för de i Sjöväsendet gagneliga anteckningar med dertill hörande ritningar, hvilka han med berömvärdt nit samlat under sitt, på egen bekostnad, tjenstgörande uti Franska Örlogs-marinen.

(Forts.)

General-Order.

(*Carlskrona Station.*)

Mörsare-fartyget Surtur utrustas, för att vara färdigt till begagnande i nästkommande Juli. (Den 7 Juni.)

Uppå derom gjord anhållan äro Sekund-Löjtnanterne A. J. Afzelius och Friherre Stackelberg med instundande Juli månad placerade på Stockholms Station. (Den 18 Juni.)

K. M. har, uppå derom gjord underd. anhållan, beviljat Stats-Rådet och Chefen för Sjöförsvars-Departementet Grefve B. von Platen 3 månaders tjenstledighet f. o. m. den 19 innevarande Juni, samt i Nåder förordnat Chefen för Landt-försvars-Departementet, General-Majoren, Kommendören m. m. C. L. von Hohenhausen att under nämnde tid äfven förestå Chefs-Embetet för Sjöförsvars-Departementet. (Den 25 Juni.)

(*Stockholms Station.*)

I stället för Premier-Löjtnant Skogman, förflyttas Sek.-Löjtnant Kreuger till Fartygs-Chef å Bombkanon-Slupen Niord; och kommenderas Sekund-Löjtnant J. E. Gadelius till Fartygs-Chef å Landstignings-Kanonslupen Birger, i stället för Sekund-Löjtnant Virgin, som insjuknat; samt Sekund-Löjtn. Livijn till Fartygs-Chef å Bombkanon-Slupen Seminger, i stället för Sekund-Löjtnant Kreuger.

Med. Kandidaten C. J. Rosander är af Kongl. Sundhets-Collegium förordnad till Uppbörds-Läkare å Kanonslups-bataljonen. (Den 4 Juni.)

Förändringar inom Kongl. Maj:ts Flotta.

Befordringar :

Den 12 Juni. Till Sekreterare i Befälhafvande Amiralens Kansli: Regements-Skrifvaren, Am:ts-Auditören G. Trägårdh.
Till Premier-Löjtnant: Sekund-Löjtnant E. Odelstjerna.

Afsked :

K. M. har under den 17 Juni i Nåder bifallit Kommandör-Kaptenen och Riddaren J. W. Richnau underd. ansökan om entledigande från Chefs-befattningen vid Sjöförsvars-Departementets Kommando-Expedition, och i Nåder behagat förklara Kommandör-Kapten Richnau sin Nådiga tillfredsställelse och välbehag öfver det utmärkta nit, som han under sin mångåriga tjenstgöring uti nämnde Expedition ådagalagt.

Förordnande :

K. M. har under den 17 Juni i Nåder befallt, att Kaptenen och Riddaren C. M. Ehnemark skall vara Chef för Sjöförsvars-Departementets Kommando-Expedition.
